

Bert Sterk, *Onbereikbaar*, 2018; vormgesmolten en geblazen glas; h. 42 x 25 x 15 cm

MENS EN LEVEN CENTRAAL IN BEELDEN BERT STERK

DE MENS EN HET LEVEN STAAN CENTRAAL IN DE BEELDEN VAN BERT STERK. DE THEMATIEK VAN ZIJN WERK IS GEÏNSPIREERD EN GEBASEERD OP HET MENSELIJK LICHAAM EN WAT HIJ IN ZIJN LEVEN HEEFT MEEGEMAAKT, WAARBIJ HIJ GLAS VERBINDT EN COMBINEERT MET ANDERE MATERIALEN. EEN ANDER THEMA VORMEN DE PORTRETTEN VAN PERSONEN DIE DICHT BIJ HEM STAAN EN ZELFPORTRETTEN IN VERSCHILLENDE MATERIALEN EN UITEENLOPENDE GEGOTEN GLASSOORTEN. SOMS VERBORGEN, INGESLOTEN OF AFGEZONDERD VAN ELKAAR. DE VERSCHILLENDE MATERIALEN BEELDEN VERSCHILLENDE GEMOEDSSTEMMINGEN UIT DIE INTEGRAAL DEEL UITMAKEN VAN ELK MENS.

DOOR PIET AUGUSTIJN | FOTO'S BERT STERK

Bert Sterk giet het
hete vloeibare glas in
een zandmal, 2019

Bert Sterk (Heukelum, 1954) heeft een technische opleiding en werkte in uiteenlopende functies bijna 30 jaar (1976-2006) bij Glasfabriek Leerdam. Door een neurologische aandoening kon hij niet meer werken, maar wilde zich wel verder ontwikkelen. Hij meldde zich aan voor een opleiding schilderen en beeldhouwen bij Creativiteitscentrum TOON in Gorinchem, waar hij inmiddels woonde. Na een aantal jaren liep hij tegen zijn grenzen aan en besloot hij vrijwilligerswerk te gaan doen in Oeganda en Zuid-Afrika. Na terugkeer bleef een artistieke opleiding trekken en schreef hij zich in voor schilderlessen aan de Academie voor Beeldende Kunsten in Berchem (Antwerpen). Bij een bezoek aan het glasatelier van de academie werd zijn fascinatie voor glas opnieuw aangewakkerd en stapte hij van schilderen over naar glaskunst. Een stap die hem tot de dag van vandaag veel heeft opgeleverd.

Met de kennis van de materie glas is hij zich verder gaan ontwikkelen en is hij glas op geheel eigen wijze gaan toepas-

Boven: Bert Sterk,
Ruggenwervel, 2015;
gegoten glas, touw;
10 wervels en een heiligbeen; l. 200 x 15 x
15 cm

Bert Sterk, *Zelfportretten*, 2015; de portretten zijn opgesteld in twee groepen biezen, de portretten zijn hetzelfde maar uitgevoerd in diverse technieken, zoals in mal gegoten, in zand gegoten of geslumppte portretten in optisch glas, floatglas of kristalglas. De biezen met portretten zijn verdeeld in twee groepen oude biezen van elk zes stuks. Een biezen-groep is h. 120 x 55 x 55 cm en de portretten zijn h. 20 x 15 x 10 cm elk

sen in de beeldende kunst. “Ik ben in totaal acht jaar aan de academie verbonden geweest”, zegt Sterk over de Belgische tijd. “Eerst mijn Hogere Graad gehaald in vijf jaar (2010-2015), daarna de Specialisatiegraad in drie jaar (2015-2018). Met twee eindexamententoonstellingen: in 2015 en 2018. Glas geeft een extra dimensie aan mijn werk omdat het telkens een andere uitstraling krijgt, afhankelijk van de plaatsing en de lichtinval.”

AFSTUDEERWERK

Zoals opgemerkt is het werk van Bert Sterk geïnspireerd op wat hij in zijn leven heeft meegemaakt. Een van de meest opvallende afstudeerwerken in 2015 was *Ruggenwervel*, een liggend beeld waarin vormgesmolten glas werd gecombineerd met verweerd touw. Het glas symboliseert de levenskracht en de steun die we nodig hebben om dingen te doen, terwijl het verweerde touw een uiting is van de zenuwbanen die aangetast worden door verval en ziekte. “In veel schetsen kwam die ruggenwervel steeds terug; waarschijnlijk omdat de ziekte MS een belangrijke rol in mijn leven speelt. Voor mij was duidelijk dat die wervel er moest komen. Ik heb toen tien wervels en een staartbeen gemaakt die zijn verbonden met een op het strand gevonden touw dat door het zeewater was aangetast.”

De objecten *Hersenspinsels* op de afstudeertentoonstelling in 2018 waren een samensmelting van woorden en beelden in glas. “Woorden en beelden die regelmatig bij mij terugkeren, zoals communicatie, hersenen, gedachten, geheugen, dementie, stemmingen en emoties. Het

Onder: Bert Sterk, *Vluchtelingen*, 2016; aan het water in de buitententoonstelling *Glas en Keramiek in de Polder*, Leerdam, 2017. Foto Piet Augustijn

Bert Sterk, *Vluchtelingen*, 2016; 17 beelden, vormgesmolten glas op ijzeren staven; h. 25 x 20 x 15 cm elk

Bert Sterk, *Hartstocht*, 2020; vormgesmolten en geblazen glas; h. 34 x 35 x 24 cm

Bert Sterk, *Grietje calling Hans*, 2019; vormgesmolten optisch glas en vormgesmolten loodkristal; h. 64 x 36 x 12 cm. Was te zien tijdens Glasrijk Tubbergen 2019 rond het thema *Mirror, mirror ...glazen sprookjes*. *Grietje calling Hans* is een knipoog naar het oude sprookje van Hans en Grietje. Voor Bert Sterk zijn het twee kinderen die van elkaar zijn gescheiden door een binnenwereld en een buitenwereld. Ze hebben contact met elkaar via de telefoon. De vraag is natuurlijk, hoe komen ze bij elkaar en in welke wereld?

Bert Sterk, *Kijkje in de ziel*, 2019; vormgesmolten glas; h. 30 x 18 x 18 cm

“Het naar binnen kijken speelt hier een belangrijke rol: wat houdt de mens, wat houdt mij bezig?”

werk is een weergave van mijn innerlijke gedachtenspinsels, soms onbereikbaar voor anderen en ook voor mezelf. Het naar binnen kijken speelt hier een belangrijke rol: wat houdt de mens, wat houdt mij bezig?” Het werk bestaat uit een reeks zelfportretten in vormgesmolten glas waarover glasbellen zijn geblazen. Deze bellen vervormen de gelaatsuitdrukking en zorgen voor een vertaling van gevoelens en gedachten. Bert Sterk hergebruikt loodkristal glas waarin al een kleur is aangebracht. Door toeval vloeien de kleuren uit over het zelfportret wat een extra dimensie geeft aan de werken. Het afstudeerwerk voor de Specialisatiegraad van 2018 was een logisch vervolg op het werk dat hij maakte voor het examen van de Hogere Graad in 2015, maar hij ging nu een stap verder. Hij leerde beter kijken naar het gevoel dat het object bij hem opriep en probeerde de essentie eruit te halen. De werken toonden een beter verband en vertelden beter zijn verhaal.

VLUCHTELINGEN

In 2016 ontstond de meerdelige installatie *Vluchtelingen* uit een jaaropdracht van de academie met als thema glas en papier. Vanuit een gevouwen papierbootje rijpte bij Bert Sterk het idee van glazen vluchtelingen die rennen naar een fragiel bootje. Toen in buitensituaties het papieren bootje werd weggelaten, bleven de vluchtelingen over. “Voor vluchtelingen is het een tweede keus om te vluchten van huis en haard waarna ze in hun nieuwe omgeving als tweederangs burgers worden behandeld. Daarom heb ik gekozen voor tweede keus glas dat overal vandaan komt. Ik heb de wasfiguren uit dezelfde mal gemaakt en vervolgens bij

Boven van links naar rechts: Bert Sterk, *Groen portret*, 2012; zandgegoten glas; h. 25 x 16 x 16 cm

Inside, 2016; vormgesmolten glas; h. 25 x 20 x 15 cm. Foto Piet Augustijn

Unattainable, 2017; vormgesmolten en geblazen glas, staal; h. 35 x 45 x 20 cm

Rechts: *Luuk*, 2017; vormgesmolten glas; h. 22 x 23 x 8 cm. Verbeelding van de echo van jongste kleinzoon Luuk

ieder figuur iets veranderd waardoor ze op elkaar lijken maar toch allemaal iets van elkaar verschillen."

FACETTEN

Groot voordeel van de DKO (Deeltijd Kunstopleiding) in België is dat er geen vooropleiding is vereist. De opleidingen worden dan ook gevolgd door mensen met uiteenlopende achtergronden. Een extra voordeel van het werken met glas is dat de cursist kennis maakt met alle facetten van het glas: van heet (blazen, gieten, smelten) tot warm (fusen, slumpen) en koud glas (glas in lood, slijpen, lijmen). Sterk specialiseerde zich in vormsmelten (het in de oven smelten van glaskorrels in een zelfgemaakte mal) en gieten (heet glas met een lepel gieten in een van tevoren geprepareerde zandmal). "Technieken die op elkaar lijken, maar toch een heel verschillend resultaat en dus uitstraling geven. Vooral bij de portretten is de uitdrukking belangrijk. Met vormsmelten

kan ik die goed beheersen. Tegenwoordig boetseer ik de portretten, maak er een mal van en laat het glas erin smelten. Ik weet wat ik van het resultaat kan verwachten, maar het is toch steeds weer spannend om het werk uit de oven te halen."

Omdat de inrichting van een heetglasatelier een kostbare zaak is, werkt Bert Sterk vaak samen met andere glaskunstenaars en huren ze een glasstoel in Lommel. Met Frank Biemans, Peter Bes en Herman Marissen ontstaan dan beelden die in eigen atelier worden afgewerkt.

• Bert Sterk woont en werkt in Dordrecht
www.bertsterk.exto.nl

• Kunstencentrum Waalwijk
Irenestraat 3,
NL-5141 GJ Waalwijk
t +31 (0)416-561616
info@kunstencentrumwaalwijk.nl
Open: ma t/m vr 09.00-21.00 uur
Tot en met 11 december 2020
www.kunstencentrumwaalwijk.nl

• Kasteel Pietersheim Lanaken
Koning Albertlaan 255
B-3620 Lanaken
t +32 (0)89217207
Open: dagelijks
Van 8 mei t/m 6 juni 2021
www.pietersheim.com

• Kunstschoouw Westerschouwen
Op 35 locaties in 12 dorpen
op Schouwen-Duiveland
175 kunstenaars, Thema Vrijheid
info@kunstschoouw.nl
Open: dagelijks 10.00-17.00 uur
Van 12 t/m 20 juni 2021
www.kunstschoouw.nl

Bert Sterk, *Mister blue*,
2014; zandgegoten (h.
26 x 20 x 6 cm) en ge-
blazen glas (h. 23 x 15
x 15 cm), totaal h. 26 x
20 x 20 cm